

Nuorisovaltuusto

Aika 26.08.2026 klo 15:03 - 18:27

Paikka Teams

Osallistujat

Läsnä	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Wallenberg Jakob	puheenjohtaja, Laukaa	
	Leppänen Kamilla	varapuheenjohtaja, Karstula	
	Alavi Mahnaz	jäsen	
	Hiltunen Martta	jäsen, Viitasaari	
	Eronen Eikka	jäsen	
	Humalajoki Bertta	jäsen, Kyyjärvi	
	Humalamäki Enni	jäsen	
	Hämäläinen Tilda	jäsen, Toivakka	
	Manninen Iida	jäsen, Kivijärvi	
	Pasanen Alisa	jäsen, Pihtipudas	
	Pirnes Ada	jäsen, Petäjävesi	
	Puttonen Kaisla	jäsen, Konnevesi	
	Rossi Santtu	jäsen, Äänekoski	Poistui kokouksesta klo 17:43 § 31 käsittelyn aikana.
	Savolainen Linnea	jäsen, Jämsä	
	Souza de Andrade Fernanda	jäsen, Hankasalmi	Poistui kokouksesta klo 16 § 28 käsittelyn aikana.
	Vesiahho Aleks	jäsen, Muurame	Poistui kokouksesta klo 18:09 § 31 käsittelyn aikana.
	Vihriälä Urho	jäsen, Jyväskylä	Poistui kokouksesta klo 17:25 § 30 käsittelyn aikana.
	Rutanen Taisto	varajäsen, Saarijärvi	Osallistui kokoukseen klo 15:23 § 26 käsittelyn aikana. Poistui kokouksesta klo 16:30 § 28 käsittelyn aikana.
	Tuomanen Kerttu	varajäsen, Uurainen	Osallistui kokoukseen klo 16:06 § 28 käsittelyn aikana.
	Peränen Nina	esittelijä, palvelujohtaja	
	Salakka Hanna	pöytäkirjanpitäjä, hallintosihteeri	
	Peltonen Tuula	aluehallituksen edustaja	
	Lilja Katri	turvallisuuslautakunnan edustaja	
	Hännivirta Carita	Nuorten Suomi	
	Huotari Enni	aluekehitysasiantuntija, Keski-Suomen liitto	
	Kautto-Koukka Leena	maakuntahallituksen edustaja (Keski-Suomen liitto)	Poistui kokouksesta klo 17:08 § 29 käsittelyn aikana.

Pihl Anu	strategiajohtaja	Poistui kokouksesta klo 15:27 § 26 esittelyn jälkeen.
Harju-Kivinen Raija	asiakaspalvelupäällikkö	Poistui kokouksesta klo 16:12 § 28 esittelyn jälkeen.
Kontro Petteri	tilapalvelujohtaja	Osallistui kokoukseen klo 15:12 § 26 käsittelyn aikana. Poistui kokouksesta klo 17:09 § 29 käsittelyn jälkeen.
Mutanen Susanna	hyvinvointipäällikkö	Osallistui kokoukseen klo 16:40 § 29 käsittelyn aikana. Poistui kokouksesta klo 17:30 § 30 esittelyn jälkeen.
Lehtoranta Marja	palveluvastaava	Osallistui kokoukseen klo 17:15 § 30 käsittelyn aikana. Poistui kokouksesta klo 18:14 § 31 esittelyn jälkeen.

Poissa	Ahmadi Abolfazl	jäsen
	Horodnianin Jevgen	jäsen
	Kotilainen Milja	jäsen, Kannonkoski
	Mikkonen Joel	jäsen, Saarijärvi
	Ruotsalainen Oona	jäsen, Keuruu
	Trushchelov Nazar	jäsen
	Viro Helinä	jäsen, Joutsa
	Virtanen Julia	jäsen, Uurainen
	Vuorela Piia	hyvinvointialuejohtaja
	Ylälehto Jani	aluehallituksen puheenjohtaja
	Kola Emma	Nuorten Suomi

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 23	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 24	Pöytäkirjan tarkastus	5
§ 25	Työjärjestyksen hyväksyminen	6
§ 26	Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian seurannan raportti 01-06/2026	7
§ 27	Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma	10
§ 28	Sosiaali- ja terveystalvelujen asiakkuuskertomus 2025	13
§ 29	Kinkomaan lastensuojelun nuorisokodin hankesuunnitelma	16
§ 30	Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2029	19
§ 31	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma	27
§ 32	Menneet ja tulevat tilaisuudet	30
§ 33	Nuorisovaltuuston jäsenet kaudelle 2026-2027	32

Allekirjoitukset

Jakob Wallenberg
puheenjohtaja

Hanna Salakka
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

23 - 33

Pöytäkirjan tarkastus

Tilda Hämäläinen
pöytäkirjantarkastaja

Kaisla Puttonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan allekirjoittaminen, varmentaminen ja tarkastus on suoritettu sähköisesti.

Pöytäkirjan nähtävilläpito

www.hyvaks.fi 31.08.2026

Nuorisovaltuusto

§ 23

26.08.2026

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Nuorisovaltuusto 26.08.2026 § 23

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 150 ja 151 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti jäsenille 19.8.2026.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Nuorisovaltuusto

§ 24

26.08.2026

Pöytäkirjan tarkastus

Nuorisovaltuusto 26.08.2026 § 24

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 169 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti. Toimielin valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi läsnä olevaa jäsentä tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Pöytäkirja allekirjoitetaan ja tarkastetaan 31.8.2026 mennessä.

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto valitsee pöytäkirjantarkistajiksi Tilda Hämäläisen ja Kaisla Puttosen sekä varalle Jevgen Horodnianin ja Nazar Trushchelovin.

Päätös

Nuorisovaltuusto valitsi pöytäkirjantarkistajiksi Tilda Hämäläisen ja Kaisla Puttosen.

Nuorisovaltuusto

§ 25

26.08.2026

Työjärjestyksen hyväksyminen

Nuorisovaltuusto 26.08.2026 § 25

Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään työjärjestys esityksen mukaisesti.

Kokouskäsitely:

Esityslistalle lisättiin lisäpykälä Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian seurannan raportti 1-6/2026 käsiteltäväksi pykäläkohdassa 26.

Päätös

Muutettu työjärjestys hyväksyttiin.

Nuorisovaltuusto

§ 26

26.08.2026

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian seurannan raportti 01-06/2026

Nuorisovaltuusto 26.08.2026 § 26

1209/00.01.01.04/2026

Valmistelija

strategiajohtaja Anu Pihl, p. 050 320 4896

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi sosiaali- ja terveydenhuollon ensimmäisen palvelustrategian 9.12.2025, joka korvasi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset. Palvelustrategia täsmentää hyvinvointialuestrategian toimeenpanoa sosiaali- ja terveyspalveluissa ja ohjaa palvelujen järjestämistä, palvelurakenteen uudistamista sekä palveluiden saatavuuden, saavutettavuuden ja kustannusvaikuttavuuden kehittämistä.

Palvelustrategian toteutumista seurataan osana hyvinvointialueen strategista ohjausta ja puolivuosisiraportointia. Nyt käsiteltävä raportti on ensimmäinen palvelustrategian toteutumista koskeva raportti, ja se käsittää ajanjakson 1.1.-30.6.2026. Raportointi sisältää sekä palvelustrategialle asetettujen indikaattorien toteumatietoja että palvelualueiden sanallista kuvausta tavoitteiden ja toimenpiteiden etenemisestä.

Palvelustrategian toimeenpano kytketään tiiviisti vuosittaiseen talousarvioprosessiin siten, että palvelukokonaisuuksille määritellään vuosittaiset painopisteet strategian tavoitteiden toteuttamiseksi. Samalla varmistetaan, että palvelustrategia on dynaaminen asiakirja, jossa voidaan ottaa huomioon nopeasti muuttuva toimintaympäristö.

Puolivuosisiraportin havaintoja hyödynnetään vuoden 2027 talousarvion valmistelussa sekä palvelustrategian jatkokehittämisessä.

Palvelustrategian rakenne ja raportoinnin tapa

Palvelustrategia on rakennettu siten, että se sisältää strategiaan kytkeytyen neljä keskeistä kaikille sosiaali- ja terveyspalveluille yhteistä tavoitetta:

1. Palvelutuotanto perustuu lakisääteisiin palveluihin ja vaikuttavimpiin toimintamalleihin, joissa talous ja toiminta sovitetaan yhteen kustannusvaikuttavasti ja palvelutarpeisiin vastaavasti.
2. Uudistamme palvelutuotantoa keventämällä rakennetta ja vahvistamalla oikea-aikaista, saavutettavaa ja monikanavaista palvelua. Hyödynnämme palveluissa digitaalisia ratkaisuja ja tuemme asukkaita oman hyvinvoinnin edistämiseksi.
3. Rakennamme yhdenvertaiset, saavutettavat ja sujuvat palvelupolut, jotka toteutuvat tavoitteellisessa yhteistyössä asiakkaiden, ammattilaisten ja kumppaneiden kanssa.

Nuorisovaltuusto

§ 26

26.08.2026

4. Johdamme ja kehitämme palveluja luotettavaan ja ajantasaiseen tietoon nojaten niin, että tieto tukee päätöksentekoa, palveluiden uudistamista ja arjen sujuvuutta.

Tavoitteet ovat palvelustrategiassa kaikille yhteiset, joten suunta on kaikille yhteinen, mutta asetetut tarkoittavat arjen työssä eri asioita eri puolilla sosiaali- ja terveydenhuoltoa, jonka vuoksi tavoitteet on täsmennetty siten, että niitä sanoitetaan tarkemmin

1. lasten, nuorten ja perheiden palvelujen näkökulmasta
2. Työikäisten palvelujen näkökulmasta
3. Ikääntyneiden palvelujen näkökulmasta
4. Vammaispalveluiden näkökulmasta
5. Terveydenhuollon näkökulmasta

Raportointi tapahtuu näiden viiden palvelukokonaisuuden ja neljän päätavoitteen kautta. Indikaattoriseuranta tehdään keskeisimmille painopistetavoitteille, pyrkien välttämään päällekkäistä raportointia esimerkiksi osavuositarkastuksen sisältöjen kanssa. Esimerkiksi talous- ja kustannustiedot ovat keskeinen osa myös palvelustrategian toimeenpanon onnistumisen seuranta, ja niistä raportoidaan laajasti osavuositarkastuksissa.

Raportoinnilla on toivottu myös sanallista ja laadullista raportointia, joka avaa ja kuvaa tehtyjä toimenpiteitä ja etenemistä usein enemmän kuin pelkkä numero. Tämän vuoksi palvelukokonaisuuksien alatavoitteelle on laadittu myös sanallinen etenemisen kuvaus.

Yleistilanne ja yhteenveto 01-06/2026

Raportointijakson aikana palvelustrategian toimeenpano on käynnistynyt kaikissa palvelukokonaisuuksissa. Keskeisiä edistysaskeleita ovat muun muassa palvelurakenteen keventämistä toteuttavat toimenpiteet, digitaalisten ja etäpalvelujen käytön laajentaminen, palvelupolkujen ja asiakasohjauksen kehittäminen sekä tiedolla johtamisen vahvistaminen.

Tarkempi kuvaus toimenpiteistä ja niissä etenemisestä annetaan kokouksessa.

Toimivalta

Hallintosääntö 27 §

Esittelijä

Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto merkitsee tiedoksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian seurannan raportin 01-06/2026.

Nuorisovaltuusto

§ 26

26.08.2026

Kokouskäsittely:

Tilapalvelujohtaja Petteri Kontro osallistui kokoukseen klo 15:12 ja Taisto Rutanen klo 15:23 asian käsittelyn aikana.

Strategiajohtaja Anu Pihl poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen klo 15:27.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian seurannan raportti 01-06/2026 lähetetään nuorisovaltuuston jäsenille sähköpostilla.

Päätös

Nuorisovaltuusto merkitsi tiedoksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian seurannan raportin 01-06/2026.

Liitteet

Liite 1 Palvelustrategian raportointikevät2026

Nuorisovaltuusto

§ 27

26.08.2026

Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaNuorisovaltuusto 26.08.2026 § 27
878/00.01.01.01/2026

Valmistelija asiakaspalvelupäällikkö Raija Harju-Kivinen, p. 0400 647 666

Selostus asiasta

Yleistä

Hyvinvointialueen on viranomaisena ehkäistävä syrjintää ja edistettävä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen tapahtuu osana monia eri tehtäväkokonaisuuksia: päätöksentekoa, toiminnan ja talouden ohjausta ja johtamista, palveluiden järjestämistä ja tuottamista. Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma koskee alueen väestöä; asukkaita, asiakkaita ja potilaita.

Suunnitelman laatiminen perustuu viranomaisen lakisääteiseen velvollisuuteen ehkäistä syrjintää, edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä varmistaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut ovat kaikkien asukkaiden saatavilla, saavutettavissa ja tarpeenmukaisia. Lisäksi Valtakunnallisista sosiaali- ja terveydenhuollon tavoitteista säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 22 §:ssä. Valtakunnallisissa tavoitteissa kohdassa 2.5.2 yhtenä seurattavana mittarina on Toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmien kehittyminen (THL:n arvio).

Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminnallisen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman tavoitteena on varmistaa, että palvelut ovat yhdenvertaisesti kaikkien asukkaiden, asiakkaiden ja potilaiden saatavilla ja saavutettavissa riippumatta esimerkiksi iästä, sukupuolesta, toimintakyvystä, kielestä, asuinpaikasta tai muista henkilöön liittyvistä tekijöistä. Suunnitelma tukee hyvinvointialueen strategista tavoitetta kohti ihmislähtöistä Keski-Suomea ja kokoaa yhteen konkreettiset toimenpiteet yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi palveluissa ja päätöksenteossa.

Suunnitelmassa tunnistetaan nykytilan keskeiset kehittämistarpeet sekä määritellään yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2027–2029. Painopisteitä ovat henkilöstön osaamisen vahvistaminen, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulmien huomioiminen päätöksenteossa, palveluiden ja toimitilojen esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen sekä yhdenvertaisuuden toteutumisen systemaattinen seuranta ja raportointi.

Suunnitelman toimeenpano käynnistyy vuonna 2027, ja sen toteutumista seurataan vuosittain osana hyvinvointialueen johtamista, kehittämistä ja asiakkuuskertomusta.

Nuorisovaltuusto

§ 27

26.08.2026

Suunnitelman valmistelussa on kuultu henkilöstöä, asukkaita, asiakkaita, asiakasraatia sekä eri vähemmistö- ja vaikuttajaryhmiä. Valmistelussa on hyödynnetty asiakas- ja palautetietoa, omavalvonnan ja sosiaalisen raportoinnin havaintoja sekä tutkimus-, tilasto- ja indikaattoriaineistoja.

Yhteenveto

Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2027–2029 ohjaa Keski-Suomen hyvinvointialuetta edistämään yhdenvertaisia, saavutettavia ja ihmislähtöisiä palveluja sekä ehkäisemään syrjintää kaikessa toiminnassaan.

Toimivalta

Hallintosääntö 26 §

Esittelijä

Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto valmistelee kokouksessaan lausunnon toiminnallisesta yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmasta.

Päätös

Nuorisovaltuusto päätti antaa liitteenä olevan lausunnon toiminnallisesta yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmasta. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Liitteet

Liite 2 Nuorisovaltuuston lausunto yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaan

Liite 3 Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2027-2029

Liite 4 Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma_ liite 1

Liite 5 Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma_ liite 2

Liite 6 Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma_ liite 3

Nuorisovaltuusto

§ 27

26.08.2026

Liite 7 Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma_ liite
4

Liite 8 Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma_ liite
5

Nuorisovaltuusto

§ 28

26.08.2026

Sosiaali- ja terveystalvelujen asiakkuuskertomus 2025Nuorisovaltuusto 26.08.2026 § 28
1055/00.01.01.01/2026

Valmistelija

asikaspalvelupäällikkö Raija Harju-Kivinen, p. 0400 647 666

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalvelujen asiakkuuskertomus 2025 kuvaa asiakkaiden näkökulmasta, kuinka talveluissa on onnistuttu. Arvio perustuu asiakas- ja potilaskokemuksiin sekä tietoon talvelujen saatavuudesta, laadusta, yhdenvertaisuudesta, osallisuudesta ja ihmislähtöisyydestä. Tuloksia tarkastellaan suhteessa hyvinvointialueen strategiaan tavoitteisiin: kustannusvaikuttavuuteen, hyvinvoinnin ja terveyden vahvistamiseen, hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseen sekä talvelujen yhdenvertaisuuden, saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseen.

Asiakkaiden näkökulmasta talveluissa onnistuttiin vuonna 2025 pääosin hyvin. Kasvavista talvelutarpeista sekä taloudellisista ja henkilöstöön kohdistuvista paineista huolimatta asiakkaat arvioivat talvelut enimmäkseen myönteisesti ja kokivat saamansa avun hyödylliseksi. Myönteiset kokemukset talvelujen laadusta, kohtaamisesta ja hyödyistä osoittavat, että hyvinvointialue pystyi haastavassa toimintaympäristössä tuottamaan strategisten tavoitteiden mukaista asiakasarvoa. Talvelujen saatavuudessa oli sekä myönteistä kehitystä että merkittäviä haasteita.

Perusterveydenhuollossa kiireettömään hoitoon pääsy toteutui vuonna 2025 pääosin hoitotakuun mukaisesti, ja vuoden lopussa kaikki asiakkaat hoidettiin säädetyissä määräajoissa. Myös erikoissairaanhoidon pitkät jonot lyhenivät merkittävästi. Sen sijaan määräaikojen toteutumisessa oli puutteita erityisesti lasten ja perheiden talveluissa sekä osassa ennaltaehkäiseviä talveluja. Vaikka ikääntyneiden talvelujen jonotusajat asumistalveluihin hieman pitenivät edellisiin vuosiin verrattuna, vuoden 2026 alkupuoliskolla kehitys kääntyi myönteiseksi ja jonot lyhenivät.

Asiakkaan oma arvio talvelun hyödyllisyydestä, voinnistaan ja tavoitteidensa toteutumisesta täydentää muuta arviointitietoa, auttaa kohdentamaan talveluja tarpeiden mukaisesti ja tukee kustannusvaikuttavuutta.

Asiakasosallisuutta on vahvistettu kehittäjäryhmien, asiakasraatien, vertaisarvioinnin ja palautetiedon hyödyntämisen avulla. Asiakkaiden kokemukset ja näkemykset auttavat tunnistamaan toimivat käytännöt ja kehittämistarpeet ja lisäävät siten talvelujen vaikuttavuutta. Henkilöstön arvioiden perusteella osallisuus ei kuitenkaan vielä toteudu kaikilta osin riittäväällä tasolla. Asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksia ja kokemustiedon

Nuorisovaltuusto

§ 28

26.08.2026

järjestelmällistä hyödyntämistä palvelujen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa on siksi edelleen vahvistettava.

Jatkossa keskeistä on säilyttää myönteinen asiakaskokemus ja vahva asiakasarvo palvelutarpeiden sekä taloudellisten ja henkilöstöön kohdistuvien paineiden kasvaessa. Tämä edellyttää palvelujen yhdenvertaisuuteen, saatavuuteen, saavutettavuuteen ja jatkuvuuteen liittyviin riskeihin vastaamista ennakoivasti sekä asiakaskokemuksen, osallisuuden ja kokemus- ja vointitiedon nykyistä järjestelmällisempää hyödyntämistä johtamisessa ja kehittämisessä. Näin voidaan tunnistaa muuttuvat tarpeet ajoissa, kohdentaa voimavaroja tarkoituksenmukaisesti ja varmistaa, että palvelut tuottavat asiakkaille tavoiteltua hyötyä.

Yhteenveto

Asiakkuuskertomuksen perusteella asiakkaat arvioivat palvelut vuonna 2025 pääosin myönteisesti, vaikka saatavuudessa, määräraikojen toteutumisessa ja osallisuudessa oli edelleen kehittämistarpeita. Jatkossa asiakaskokemusta sekä asiakkaiden kokemus- ja vointitietoa tulee hyödyntää nykyistä järjestelmällisemmin palvelujen johtamisessa ja kehittämisessä, jotta palvelut voidaan kohdentaa yhdenvertaisesti ja vaikuttavasti taloudellisesti haastavassa ympäristössä.

Toimivalta

Hallintosääntö 26 §

Esittelijä

Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto merkitsee tiedoksi sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakkuuskertomuksen vuodelta 2025. Pykälä tarkistetaan kokouksessa.

Kokouks käsittely:

Asiakaspalvelupäällikkö Raija Harju-Kivinen poistui kokouksesta klo 16:12 asian esittelyn jälkeen.

Fernanda Souza de Andrade poistui kokouksesta klo 16 ja Taisto Rutanen klo 16:30 asian käsittelyn aikana.

Kerttu Tuomanen osallistui kokoukseen klo 16:06 asian käsittelyn aikana.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 16:16-16:20.

Päätös

Nuorisovaltuusto merkitsi tiedoksi sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakkuuskertomuksen vuodelta 2025. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Liitteet

Nuorisovaltuusto

§ 28

26.08.2026

Liite 9 Asiakkuuskertomus 2025_Sosiaali- ja terveystoimen palvelut

Nuorisovaltuusto

§ 29

26.08.2026

Kinkomaan lastensuojelun nuorisokodin hankesuunnitelma

Nuorisovaltuusto 26.08.2026 § 29
1045/00.02.05.02/2026

Valmistelija

vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen, p. 050 3700 245
palvelujohtaja Maria Aalto, p. 050 4135 912
palvelupäällikkö Anne Seppälä, p. 050 5611 537
rakennuttaja Tuija Lepistö, p. 040 525 7184
tilapalvelujohtaja Petteri Kontro, p. 050 374 8533

Selostus asiasta

Yleistä

Lastensuojelun oman laitoshoidon vahvistaminen on osa Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden palvelustrategiaa vuoteen 2030 ja lastensuojelun laitoshoidon suunnitelmaa. Keski-Suomen hyvinvointialueen strategisena tavoitteena on turvata omat riittävät lastensuojelun laitoshoidon palvelut (kriisi- ja vastaanottotoiminta, pitkäaikainen laitoshoido), jotka ovat saavutettavissa koko hyvinvointialueella.

Uusi lastensuojelun laitoshoidon yksikkö, Kinkomaan nuorisokoti, on kirjattu hyvinvointialueen palveluverkkoselvitykseen ja investointiohjelmaan vuonna 2023.

Keski-Suomen hyvinvointialue on saanut VM:n asettamalta arviointiryhmältä suosituksen laskea lastensuojelun käyttökustannukset lähemmäs maan keskitasoa. Keski-Suomen hyvinvointialueella maaliskuussa 2026 valmistuneen sijaishuollon tuotantotapa-analyysin tuloksena hyvinvointialueen omana palveluna tuotettu laitoshoido on n. 20 % edullisempaa ostettuun laitoshoidoon nähden kaikkien sijoitusvuorokausien keskiarvoja vertailemalla (2025 tiedot).

Tavoitteena on lisätä oman laitoshoidon osuus ja paikkamäärä vähintään 30 % kaikesta hyvinvointialueella järjestettävästä lastensuojelun laitoshoidosta 2026 aikana ja 40 % v. 2030 mennessä.

Vuonna 2023 tehdyssä tilakartoituksessa Lotilan nuorisokodin tilojen todettiin olevan käyttöikänsä loppuvaiheessa. Toiminnan jatkamiseksi tilat edellyttäisivät mittavaa remonttia. Nykyiset tilat mahdollistavat 6-paikkaisen lastensuojelun laitoshoidon osaston toiminnan, mikä ei ole yksikkökustannusten näkökulmasta kustannustehokas tapa tuottaa laitoshoidon palvelua. Yksikön lakisääteinen toiminta edellyttää nykyisellä paikkamäärällä 1,3 henkilöstömitoitusta eikä toimintaa ole järjestettävissä pienemmällä henkilöstömäärällä.

Lotilan nuorisokodin tiloista luopuminen ja toiminnan siirtäminen ja laajentaminen Kinkomalle on palvelustrategian ja VM:n arviointiryhmän suositusten mukaista. Kinkomaan nuorisokodin

Nuorisovaltuusto

§ 29

26.08.2026

myötä hyvinvointialueen omien laitoshoidon paikkojen määrä lisääntyy yhteensä 8 asiakaspaikalla. Näistä uusista paikoista 7 tulee pitkäaikaishoitoon ja 1 paikka kriisi- ja vastaanottotoimintaan.

Talous

Määräraha toiminnan kustannuksiin on talousarviossa ja katetaan ostopalvelukustannuksista. Oman laitospalvelun toiminnan kulut ovat vain 80 % ostopalveluna järjestettyyn laitoshoitoon nähden. Kinkomaan nuorisokoti tuo säästöä laitoshoidon kustannuksiin vuositasolla 150 000-170 000 € .

Kinkomaan lastensuojelun nuorisokodin investointi on hyväksytty osana Keski-Suomen aluevaltuuston 9.12.2025 hyväksymää vuoden 2026 talousarviota. Sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäministeriö ovat hyväksyneet Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2026 investointisuunnitelman.

Vaikutusten ennakkoarviointi

- sijoitukset oman hva:n alueella mahdollistavat tiiviin yhteistyön lapsen perheen kanssa sekä helpottaa kotiutumiseen tähtäävää työskentelyä
- talousvaikutukset kuvattu yllä
- oman laitoshoidon osuus palveluntuotannosta lisääntyy

Yhteenveto

Lastensuojelun oman laitoshoidon vahvistaminen on osa Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden palvelustrategiaa vuoteen 2030. Oma palvelutuotanto on todettu kustannustehokkaaksi suhteessa ostopalveluihin. Lisäksi Kinkomaan nuorisokoti lisää nykyistä omaa palvelutuotantoa yhteensä 8 paikalla.

Päätösehdotuksena on, että nuorisovaltuusto antaa lausunnon hankesuunnitelmasta.

Toimivalta

Hallintosääntö § 26

Esittelijä

Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto

§ 29

26.08.2026

Nuorisovaltuusto antaa kokouksessaan lausunnon Kinkomaan lastensuojelun nuorisokodin hankesuunnitelmasta.

Kokouskäytäntö:

Hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen osallistui kokoukseen klo 16:40 ja Leena Kautto-Koukka poistui kokouksesta klo 17:08 asian käsittelyn aikana.

Tilapalvelujohtaja Petteri Kontro poistui kokouksesta klo 17:09 asian käsittelyn jälkeen.

Nuorisovaltuuston antamaan lausuntoon liitetään rakennuksen suunnitteluun ja käyttöön kerätyjä ajatuksia ja ideoita.

Päätös

Nuorisovaltuusto päätti antaa liitteenä olevan lausunnon Kinkomaan lastensuojelun nuorisokodin hankesuunnitelmasta. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Liitteet

- Liite 10 Kinkomaan lastensuojelun nuorisokoti, Hankesuunnitelma 26.6.2026
- Liite 11 Liite 1, Tilaohjelma
- Liite 12 Liite 2, Tilakaaviot
- Liite 13 Nuorisovaltuuston Lausunto Kinkomaan lastensuojelun nuorisokodin hankesuunnitelmasta
- Liite 14 Kinkomaan lastensuojelun nuorisokoti Hankesuunnitelma lausuntopyyntö 5.8.2026

Vanhusneuvosto	§ 66	09.12.2025
Nuorisovaltuusto	§ 6	28.01.2026
Nuorisovaltuusto	§ 20	21.05.2026
Nuorisovaltuusto	§ 30	26.08.2026

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

Vanhusneuvosto 09.12.2025 § 66

Valmistelija hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen, p. 050 316 3441

Selostus asiasta Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2024, 7 § määrittelee hyvinvointialueen tehtävät hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (Hy-Te-Tu) edistämässä. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaattensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin sekä raportoitava niihin kohdennetuista toimenpiteistä ja tilannekuvasta aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on valmistettava aluevaltuustolle valtuustokausittain laaja hyvinvointikertomus (laaja tilannekuva) ja -suunnitelma sekä neuvoteltava niistä kumppaneiden kanssa. Tästä kertomus- ja suunnitelman valmistelutyöstä vastaa hyvinvointi ja kumppanuudet palvelualue.

Edellisen valtuustokauden lopulla (3/2025) laadittiin laaja hyvinvointikertomus, joka toimii samalla myös nykyisen valtuustokauden 2026-2029 alueellisen hyvinvointisuunnitelmatyön pohjana. Kertomuksessa on nostettu esille Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määritteliä vähimmäistietoindikaattoreita sekä kertomukseen on kytketty myös kuntakohtaiset kuntakortit sisältäen hyvinvointialueen ja kuntien yhteisiä indikaattoreita tilannekuvan muodostamiseksi.

Tämän kertomustyön pohjalta tälle valtuustokaudelle päivitetään alueellinen hyvinvointisuunnitelma, jossa määritellään keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvointialueelle sekä kuntien kanssa tehtävälle yhteistyölle. Suunnitelmatyön valmistelu aloitettiin keväällä heti laajan kertomustyön hyväksymisen jälkeen yhteistyössä lasten, nuorten ja perheiden-, ikääntyneiden-, työikäisten-, vammais- sekä terveydenhuollon palvelujohtajien, rakenteellisen sosiaalityön työryhmän ja verkoston, kuntien viranhaltijoiden ja hyte-koordinaattoreiden, HyTe-ohjausryhmän, sekä järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Lisäksi asukasraadista on saatu eri painopisteisiin asukasnäkökulmaa.

Valmistelussa varmistetaan kytkös hyvinvointialueen strategiaan ja palvelustrategiaan, erityisesti ehkäisevän työn näkökulmasta. Tavoitteiden valmistelussa huomioidaan hyte-kertoimen osatavoitteet, talousarvion osatavoitteet, yhdyspintayhteistyön osatavoitteet, terveyseroihin kohdentuvat osatavoitteet sekä sisäiseen integraatioon kohdennetut osatavoitteet.

Vanhusneuvosto	§ 66	09.12.2025
Nuorisovaltuusto	§ 6	28.01.2026
Nuorisovaltuusto	§ 20	21.05.2026
Nuorisovaltuusto	§ 30	26.08.2026

Hyvinvointialueen on neuvoteltava vuosittain kuntien, järjestöjen, seurakuntien ja palveluntuottajien kanssa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä, seurannasta, toimintamalleista ja tiedonkulusta. Vuoden 2025 neuvotteluissa on määritelty yhteistä tavoitteen asetantaa palvelujen ja kuntien toimijoiden kesken. Tavoite neuvotteluissa on, että sovimme yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisesta sekä niiden kirjaamisesta strategisiin suunnitelmiin sekä hyvinvointialueella että kunnissa. Samalla valmistellaan kevään 2026 neuvotteluja, joissa keskeistä on sopia tavoitteita edistävästä yhteistyöstä ja niihin kytkettävistä toimenpiteistä erityisesti yhdyspintayhteistyön osatavoitteiden osalta. Keskeisenä yhteistyön tavoitteena on HYTE-kertoimen maksimointi sekä ehkäisevän työn painopisteen näkyväksi tekeminen. Alueellisen hyvinvointisuunnitelman on määrä valmistua päätöksentekoon keväällä 2026

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointi laaditaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelun edetessä pidemmälle.

Toimivalta

Hallintosääntö 28 §
Toimintasääntö 2 §

Asian kokouskäsitely:

Vanhusneuvosto kävi aktiivisen keskustelun liittyen ikääntyneiden palveluihin ja osallistumiseen/osallistamiseen. Esille nousi huoli niistä ikääntyvistä, jotka eivät jostain syystä osallistu esim. ikääntyville suunnattuun toimintaan tai liiku kodin ulkopuolella. Vanhusneuvosto toivoo alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa panostettavan ikääntyneiden yksinäisyyden ehkäisyyn.

Vanhusneuvosto koki hyvänä asiana suunnitelman konkreettisuuden sekä valitut painopisteet.

Tuomo Virolainen liittyi kokoukseen klo 10:11 ja Aino Arponen klo 10:24 § 66 käsittelyn aikana.

Esittelijä	Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina
Päätösehdotus	Vanhusneuvosto kuulee alueellisen hyvinvointisuunnitelman luonnoksen esittelyn.
Päätös	Vanhusneuvosto kuuli alueellisen hyvinvointisuunnitelman luonnoksen esittelyn.

Vanhusneuvosto	§ 66	09.12.2025
Nuorisovaltuusto	§ 6	28.01.2026
Nuorisovaltuusto	§ 20	21.05.2026
Nuorisovaltuusto	§ 30	26.08.2026

Susanna Mutanen poistui kokouksesta klo 11:20 § 66 päätöksen jälkeen.

Nuorisovaltuusto 28.01.2026 § 6

Valmistelija hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen, p. 050 316 3441

Selostus asiasta

Yleistä

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2024, 7 § määrittelee hyvinvointialueen tehtävät hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (Hy-Te-Tu) edistämisessä. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin sekä raportoitava niihin kohdennetuista toimenpiteistä ja tilannekuvasta aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain laaja hyvinvointikertomus (laaja tilannekuva) ja -suunnitelma sekä neuvoteltava niistä kumppaneiden kanssa. Tästä kertomus- ja suunnitelman valmistelutyöstä vastaa hyvinvointi ja kumppanuudet palvelualue.

Edellisen valtuustokauden lopulla (3/2025) laadittiin laaja hyvinvointikertomus, joka toimii samalla myös nykyisen valtuustokauden 2026-2029 alueellisen hyvinvointisuunnitelmatyön pohjana. Kertomuksessa on nostettu esille Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määritteliä vähimmäistietoindikaattoreita sekä kertomukseen on kytketty myös kuntakohtaiset kuntakortit sisältäen hyvinvointialueen ja kuntien yhteisiä indikaattoreita tilannekuvan muodostamiseksi.

Tämän kertomustyön pohjalta tälle valtuustokaudelle päivitetään alueellinen hyvinvointisuunnitelma, jossa määritellään keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvointialueelle sekä kuntien kanssa tehtävälle yhteistyölle. Suunnitelmatyön valmistelu aloitettiin keväällä heti laajan kertomustyön hyväksymisen jälkeen yhteistyössä lasten, nuorten ja perheiden-, ikääntyneiden-, työikäisten-, vammais- sekä terveydenhuollon palvelujohtajien, rakenteellisen sosiaalityön työryhmän ja verkoston, kuntien viranhaltijoiden ja hyte-koordinaattoreiden, HyTe-ohjausryhmän, sekä järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Lisäksi asukasraadista on saatu eri painopisteisiin asukasnäkökulmaa.

Valmistelussa varmistetaan kytkös hyvinvointialueen strategiaan ja palvelustrategiaan, erityisesti ehkäisevän työn näkökulmasta. Tavoitteiden valmistelussa huomioidaan hyte-kertoimen osatavoitteet, talousarvion osatavoitteet, yhdyspintayhteistyön osatavoitteet, terveyseroihin kohdentuvat osatavoitteet sekä sisäiseen integraatioon kohdennetut osatavoitteet.

Vanhusneuvosto	§ 66	09.12.2025
Nuorisovaltuusto	§ 6	28.01.2026
Nuorisovaltuusto	§ 20	21.05.2026
Nuorisovaltuusto	§ 30	26.08.2026

Hyvinvointialueen on neuvoteltava vuosittain kuntien, järjestöjen, seurakuntien ja palveluntuottajien kanssa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä, seurannasta, toimintamalleista ja tiedonkulusta. Vuoden 2025 neuvotteluissa on määritelty yhteistä tavoitteen asetantaa palvelujen ja kuntien toimijoiden kesken. Tavoite neuvotteluissa on, että sovimme yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisesta sekä niiden kirjaamisesta strategisiin suunnitelmiin sekä hyvinvointialueella että kunnissa. Samalla valmistellaan kevään 2026 neuvotteluja, joissa keskeistä on sopia tavoitteita edistävästä yhteistyöstä ja niihin kytkettävistä toimenpiteistä erityisesti yhdyspintayhteistyön osatavoitteiden osalta. Keskeisenä yhteistyön tavoitteena on HYTE-kertoimen maksimointi sekä ehkäisevän työn painopisteen näkyväksi tekeminen. Alueellisen hyvinvointisuunnitelman on määrä valmistua päätöksentekoon keväällä 2026.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointi laaditaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelun edetessä pidemmälle.

Toimivalta

Hallintosääntö 26 §
Toimintasääntö 2 §

Asian kokouks käsittely:

Susanna Mutanen liittyi kokoukseen § 6 käsittelyn alkaessa klo 17:56.

Nuorisovaltuusto kävi aktiivisen keskustelun hyvinvointisuunnitelmasta ja siihen liittyen mm. nuorten liikunta- ja urheilumahdollisuuksista eri kunnissa. Hyviä käytänteitä tuotiin esille ja etenkin koulujen tiloissa tarjottavia liikuntamahdollisuuksia pidettiin tärkeinä.

Esittelijä Järjestämispäällikkö Virtanen Jarna

Päätösehdotus Nuorisovaltuusto kuulee alueellisen hyvinvointisuunnitelman luonnoksen esittelyn ja evästää tarvittaessa valmistelijaa.

Päätös Nuorisovaltuusto kuuli alueellisen hyvinvointisuunnitelman luonnoksen esittelyn ja antoi evästyksiä valmistelijalle.

Susanna Mutanen poistui kokouksesta § 6 käsittelyn jälkeen klo 18:37.

Vanhusneuvosto	§ 66	09.12.2025
Nuorisovaltuusto	§ 6	28.01.2026
Nuorisovaltuusto	§ 20	21.05.2026
Nuorisovaltuusto	§ 30	26.08.2026

Nuorisovaltuusto 21.05.2026 § 20

Valmistelija järjestämispäällikkö Virtanen Jarna p. 040 542 0875

Selostus asiasta

Yleistä

Käydään keskustelu Nuorisofoorumissa esillä olleista alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta, ja kootaan esiin nousseet näkökulmat.

Nuorisovaltuusto antaa lausunnon suunnitelmista elokuun kokouksessaan. Suunnitelmat menevät hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan käsittelyyn 16.9.2026 ja 6.10.2026 aluehallituksen käsittelyyn.

Toimivalta

Hallintosääntö 26 §

Toimintasääntö 2 §

Kokouskäsittely:

Työpajassa käytiin aktiivista keskustelua muun muassa liikunnallisesta elämäntavasta sekä siihen liittyvistä harrastusmahdollisuuksista Jyväskylässä ja muualla Keski-Suomessa. Keskustelua käytiin myös mielen hyvinvointia edistävästä palveluista ja niiden saatavuudesta. Lisäksi esille nousivat sähköpotkulaudat sekä toiveet kaupunkipyöräjärjestelmän lisäämiseksi Jyväskylässä. Keskustelussa nousi esille myös kypärän käyttö, josta nuorisovaltuusto tekee kannanoton. Kananottoa valmistelee syksyn kokousta varten nuorisovaltuuston puheenjohtajisto muiden asiasta kiinnostuneiden nuorisovaltuustolaisten kanssa.

Esittelijä Järjestämispäällikkö Virtanen Jarna

Päätösehdotus Käydään keskustelu alueellisen hyvinvointisuunnitelman sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopisteistä ja tavoitteista.

Päätös Nuorisovaltuusto kävi keskustelun alueellisen hyvinvointisuunnitelman sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopisteistä ja tavoitteista ja päätti tehdä kannanoton kypärän käytöstä.

Nuorisovaltuusto 26.08.2026 § 30

Vanhusneuvosto	§ 66	09.12.2025
Nuorisovaltuusto	§ 6	28.01.2026
Nuorisovaltuusto	§ 20	21.05.2026
Nuorisovaltuusto	§ 30	26.08.2026

1768/00.01.01.01/2025

Valmistelija Hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen p. 050 3163441

Selostus asiasta

Yleistä

Alueellisen hyvinvointisuunnitelma on nimeltään ”Hyvinvoiva keskisuomalainen” ja se on strateginen asiakirja, joka ohjaa Keski-Suomen hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä niin hyvinvointialueen palveluissa kuin kumppanien kanssa tehtävässä yhdyspintatyössä. Lisäksi siihen liitetään hyvinvointialueen alueellinen lasten ja nuorten suunnitelmaa sekä suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja yhdyspinta on neuvoteltu vuosien 2025 ja 2026 aikana alueen kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Keväällä 2026 tavoitteet on konkreetisoitu toimenpiteisiin ja mittareihin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden kanssa. Ne on kuvattu alueellisen suunnitelman sosiaali- ja terveystalouden osiossa. Lisäksi vuonna 2025 kuntaneuvotteluissa sovitut tavoitteet on tänä keväänä täsmennetty yhdyspintayhteistyön toimenpiteiden osalta tarkemmalle tasolle yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhdyspintayhteistyön tavoitteita on kuvattu alueellisen suunnitelman alueellisessa yhdyspintaosiossa. Lisäksi alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa on huomioitu alueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijateemaverkostojen tekemät nostot osasuunnitelmakokonaisuuksina, joita on huomioitu tavoitteiden ja toimenpiteiden asetannassa.

Keski-Suomen asukkaat ovat voineet kommentoida alueellista suunnitelmaa kevään aikana Otakantaa.fi palvelussa. Kommentit ovat käsitelty sen lisäksi myös asiakasraadissa ja sen pohjalta suunnitelmaan on nostettu asiakasraadin huomiota siitä, miten keskisuomalaiset voivat itse edistää omaa terveyttään ja hyvinvointia sekä millaista tukea esimerkiksi hyvinvointialueen tai kunnan olisi tärkeää tarjota, jos omat keinot eivät ole riittäviä.

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma on käsitelty tällä valtuustokaudella aiemmin nuorisovaltuustossa sekä vammaisten ja ikääntyneiden vaikuttamistoimielimissä.

Nuorisovaltuusto evästi valmistelijaa huomioimaan suunnitelmassa nuorten hyvinvoinnin tilanteissa, joissa perheissä on haasteita ja varmistamaan palveluissa keinoja, joilla arjen sujumista ja turvallisuutta voidaan edistää haasteista huolimatta. Asia on käsitelty perhe- ja sosiaalipalvelujen kanssa ja varmistettu, että asiaa huomioidaan erityisesti Alueellisessa lasten, nuorten hyvinvointisuunnitelmassa. Lisäksi nuorisovaltuusto on tehnyt

Vanhusneuvosto	§ 66	09.12.2025
Nuorisovaltuusto	§ 6	28.01.2026
Nuorisovaltuusto	§ 20	21.05.2026
Nuorisovaltuusto	§ 30	26.08.2026

kannanoton kypärän käytöstä aiemmin ja asiaa tullaan viemään alueellisessa niin alueellisen opiskeluhoollon suunnitelman vastuutahoille sekä hyte-verkostossa tiedoksi kunnille, joissa on mahdollisuus vaikuttaa kypäränkäyttöön liittyviin toimintamalleihin.

Valmistelijan näkemys on, että sosiaali- ja terveystalvuuissa sekä yhdyspinnalla tapahtuvassa yhteistyössä nuorisovaltuuston evästyket on huomioitu tarpeenmukaisesti ja ne on sisällytetty alueellisen suunnitelman osioihin aiemmin kuvatulla tavalla.

Talous

Hyvinvointisuunnitelman toimepiteet ovat osa palvelujen omaa toimintaa.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointi on erillisenä liitteenä.

Yhteenveto

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma, eli Hyvinvoiva keskisuomalainen on laadittu laajasti eri toimijoiden kanssa ja sen kytköstä hyvinvointialueen strategiaan ja palvelustrategiaan on tiivistetty. Myös verkostoja on osallistettu huomioimaan tietopohjan tarkastelua ja teemakohtaisten tavoitteiden asettamista alueelliseen suunnitelmaan, jolloin asiantuntijatyö on huomioitu kattavasti suunnitelman tekemisessä. Laajalla yhteistyöllä saadaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet yhtenäisemmiksi alueellamme ja pystymme toteuttamaan systemaattisemmin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistötä tavoitteiden mukaisesti.

Toimivalta

Hallintosääntö 26§
Toimintasääntö 7§

Esittelijä Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus Nuorisovaltuusto antaa kokouksessaan lausunnon alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta 2026-2029.

Kokouskäsittely:

Palveluvastaava Marja Lehtoranta osallistui kokoukseen klo 17:15 asian käsittelyn aikana.

Vanhusneuvosto	§ 66	09.12.2025
Nuorisovaltuusto	§ 6	28.01.2026
Nuorisovaltuusto	§ 20	21.05.2026
Nuorisovaltuusto	§ 30	26.08.2026

Urho Vihriälä poistui kokouksesta klo 17:25 asian käsittelyn aikana.

Hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen poistui kokouksesta klo 17:30 asian esittelyn jälkeen.

Päätös

Nuorisovaltuusto päätti antaa liitteenä olevan lausunnon alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta 2026-2029. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Liitteet

Liite 15 Vaikutusten ennakoarviointi alueellinen suunnitelma 2026-2029

Liite 16 Nuorisovaltuuston lausunto alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan 2026

Liite 17 Hyvinvoiva keski-suomalainen

Nuorisovaltuusto

§ 31

26.08.2026

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Nuorisovaltuusto 26.08.2026 § 31
1041/05.00.00/2026

Valmistelija

vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen, p. 050 3700 245
palvelujohtaja Maria Aalto, p. 050 413 5912
palvelujohtaja Virve Hongisto, p. 050 365 8561
palveluvastaava Marja Lehtoranta, p. 050 597 8314

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 rakentaa yhteistä suuntaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi koko alueella. Suunnitelman tavoitteena on vahvistaa ennaltaehkäisevää työtä, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja sekä varmistaa, että lapset, nuoret ja perheet saavat tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti asuinpaikasta riippumatta.

Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on lakisääteinen, alueellinen ja poikkihallinnollinen asiakirja, jonka tarkoituksena on ohjata, johtaa ja kehittää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointityötä hyvinvointialueella. Suunnitelmassa kuvataan lasten ja nuorten kasvuoloja ja hyvinvoinnin tilaa, hyvinvointia edistäviä ja ongelmia ehkäiseviä toimia ja palveluja, yhteistyön järjestämistä sekä suunnitelman toteutusta ja seurantaa. Lisäksi kuvataan lastensuojelun tarve, lastensuojeluun varattavat voimavarat sekä lastensuojelun palvelujärjestelmä.

Suunnitelman läpileikkaavina tavoitteina ovat lapsiperheiden hyvinvointiuhkien varhainen tunnistaminen ja varhaisen arjen tuen vahvistaminen, nuorten elämänhallinnan ja osallisuuden lisääminen sekä syrjäytymisriskin vähentäminen, sekä lasten, nuorten ja perheiden terveellisten elämäntapojen vahvistaminen. Tavoitteita toteutetaan laajassa yhteistyössä hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen, oppilaitosten, seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Suunnitelmaan linkittyvät alueellinen neuvolasuunnitelma ja alueellinen opiskeluhoollon suunnitelma.

Suunnitelman toimeenpanon perustana on yhteisövaikuttavuus, jossa eri toimijat sitoutuvat yhteisiin tavoitteisiin, vaikuttaviin toimintamalleihin sekä tiedolla johtamiseen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Yhteisövaikuttavuuden tavoitteena on siirtää painopistettä korjaavista palveluista varhaiseen tukeen ja vahvistaa toimijoiden yhteistä vastuuta lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnista.

Perhekeskustoiminnalla on keskeinen rooli tavoitteiden saavuttamisessa. Perhekeskus kokoaa yhteen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia tukevat verkostot, vahvistaa eri toimijoiden yhteistyötä sekä tuottaa ja kokoaa ilmiötietoa tiedolla johtamisen tueksi. Perhekeskustoiminnan avulla

Nuorisovaltuusto

§ 31

26.08.2026

tunnistetaan alueellisia hyvinvoinnin muutoksia, palvelutarpeita ja nousevia ilmiöitä, mikä mahdollistaa ennaltaehkäisevien toimenpiteiden kohdentamisen oikea-aikaisesti. Samalla perhekeskus tarjoaa laajasti matalan kynnyksen tukea, ohjausta, neuvontaa, ryhmätoimintaa sekä kohtaamispaikkoja lapsille, nuorille ja perheille.

Perheiden, nuorten ja aikuisten ohjauksen ja neuvonnan asiakasohjausyksikkö tukee suunnitelman tavoitteiden toteutumista varmistamalla, että lapset, nuoret ja perheet ohjautuvat tarvitsemiinsa palveluihin sujuvasti ja oikea-aikaisesti. Tavoitteena on vahvistaa yhden yhteydenoton periaatetta, selkeyttää palvelupolkuja sekä tukea palveluiden yhteensovittamista erityisesti tilanteissa, joissa perhe tarvitsee useiden toimijoiden tukea.

Digitalisaatio toimii suunnitelman läpileikkaavana kehittämiskeinona. Sen avulla vahvistetaan palveluiden saavutettavuutta, asiakaslähtöisyyttä ja tiedolla johtamista sekä tuetaan lasten, nuorten ja perheiden oikea-aikaista palveluihin ohjautumista. Digitaalisia ratkaisuja hyödynnetään sekä matalan kynnyksen tuen tarjoamisessa että eri toimijoiden välisen yhteistyön ja tiedon hyödyntämisen kehittämisessä.

Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävät sekä ongelmia ehkäisevät toimenpiteet ja palvelut vuosina 2026–2029 on kuvattu mielen hyvinvoinnin, liikunnallisen elämäntavan ja arjen turvallisuuden edistämisen toimenpidesuunnitelmien kautta. Suunnitelmaan linkittyy alueellinen neuvolasuunnitelma sekä alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma. Perhekeskustoimintasuunnitelma ja yhteisövaikuttavuuden edistämisen toimenpiteet on kuvattu osana kokonaisuutta. Toimenpiteiden toteutumista seurataan systemaattisesti osana hyvinvointialueen tiedolla johtamista ja strategista arviointia. Tavoitteena on vahvistaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia, osallisuutta, ehkäistä ongelmien kasautumista sekä turvata vaikuttavat ja yhdenvertaiset palvelut koko Keski-Suomen alueella.

Talous

Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma huomioi sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelustrategian ja taloussuunnitelman 2026-2030. Hyvinvointisuunnittelun toimenpiteet ja palvelutuotanto perustuvat lakisääteisiin palveluihin ja vaikuttavimpiin toimintamalleihin, joissa talous ja toiminta sovitetaan yhteen kustannusvaikuttavasti.

Yhteenveto

Keski-Suomen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 linjaa hyvinvointialueen toimintaa kohti ennaltaehkäisevää, yhdenvertaista ja oikea-aikaista tukea lapsille, nuorille ja perheille. Keskeisiä painopisteitä ovat hyvinvointiuhkien varhainen tunnistaminen, arjen tuen vahvistaminen, nuorten osallisuuden ja elämänhallinnan lisääminen, syrjäytymisen ehkäisy sekä terveellisten elämäntapojen edistäminen. Palvelutuotannon uudistaminen tarkoittaa palvelurakenteiden keventämistä, oikea-aikaisuutta, saavutettavuutta ja monikanavaisuutta. Tavoitteita toteutetaan

Nuorisovaltuusto

§ 31

26.08.2026

laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa hyödyntäen yhteisövaikuttavuuden toimintamallia, perhekeskustoimintaa, asiakasohjausta ja digitalisaatiota, jotta palvelut ovat vaikuttavia ja saavutettavia koko alueella.

Toimivalta

Hallintosääntö 26 §

Toimintasääntö 7 §

Esittelijä

Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto valmistelee kokouksessaan lausunnon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta.

Kokouskäsittely:

Santtu Rossi poistui kokouksesta klo 17:43 ja Aleksi Vesiaho klo 18:09 asian käsittelyn aikana.

Palveluvastaava Marja Lehtoranta poistui kokouksesta klo 18:14 asian esittelyn jälkeen.

Päätös

Nuorisovaltuusto päätti antaa liitteenä olevan lausunnon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Liitteet

Liite 18 Nuorisovaltuuston lausunto lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta

Liite 19 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

Nuorisovaltuusto

§ 32

26.08.2026

Menneet ja tulevat tilaisuudet

Nuorisovaltuusto 26.08.2026 § 32
1046/00.02.05.02/2026

Valmistelija

palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783

Selostus asiasta

Menneet tilaisuudet

- Länsi-Suomen SPR:n vapaaehtoistyön kiitosjuhla 23.5. (Enni Humalamäki)
- Aluevaltuusto 9.6.2026

Tulevat tilaisuudet

- Kuntien ja alueellisten nuorisovaltuustojen ohjaajien tapaaminen 3.9.2026 (Carita Hännivirta)
- Kuntien ja alueiden nuorisovaltuustojen puheenjohtajaverkosto 19.9.2026 (Jakob Wallenberg)
- Aluevaltuusto 29.9.2026, 10.11.2026, 8.12.2026
- Opintomatka Brysseliin 6.-8.10.2026 (Enni Humalamäki)
- Keski-Suomen nuorisovaltuuston kauden 2026-2027 kokous 29.10.2026
- Opiskeluhuollon työryhmä
- Asiakastyytyväisyyden kehittäjäryhmä
- Maakuntavaltuusto 4.12.2026

Toimivalta

Hallintosääntö 26 §
Toimintasääntö 2 §

Esittelijä

Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto merkitsee tiedoksi menneet ja tulevat tilaisuudet sekä niihin osallistuneet.

Nuorisovaltuusto

§ 32

26.08.2026

Päätös

Nuorisovaltuusto merkitsi tiedoksi menneet ja tulevat tilaisuudet sekä niihin osallistumiset.

Nuorisovaltuusto

§ 33

26.08.2026

Nuorisovaltuuston jäsenet kaudelle 2026-2027Nuorisovaltuusto 26.08.2026 § 33
1203/00.00.01/2026

Valmistelija

palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783

Selostus asiasta

Yleistä

Nuorisovaltuusto hyväksyi kokouksessa 4.10.2025 § 38 toimitasäännön, jonka mukaan Keski-Suomen nuorisovaltuuston toimikausi on 1+1 malli, eli nuori voi halutessaan jatkaa toisen kauden ilman erillistä hakuprosessia. Kauden 2025-2026 nuorisovaltuuston jäsenet nimettiin aluehallituksen kokouksessa 30.9.2025 §272

Nuorisovaltuuston jäsenet asettaa aluehallitus, siten että jokaisen Keski-Suomen kunnan nuorisovaltuusto voi nimetä yhden varsinaisen ja yhden varajäsenen. Kunnat nimeävät edustajansa 15.9.2026 mennessä. Nuorisovaltuuston jäsenille on lähetetty kysely, jossa tiedusteltiin halukkuutta jatkaa toisen kauden.

Nuorisovaltuustossa on kuusi avointa paikka, mitkä eivät ole kuntasidonnaisia. Nämä kuusi jäsentä nimettiin aluehallituksessa 27.1.2026 §18 ja myös heille tarjotaan mahdollisuutta jatkokauteen.

Toimivalta

Hallintosääntö 26 §

Toimitasääntö 1 §, 2 §

Esittelijä

Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto

1. Merkitsee tiedoksi uudelle kaudelle haluavat jäsenet
2. Lähettää kuntiin nimeämispyyntöä täydennettävistä jäsenistä nuorisovaltuustoon kaudelle 2026-2027

Kokouskäsitely:

Nuorisovaltuuston jäsenille on lähetetty kysely siitä, että ketkä jatkavat nuorisovaltuustossa vielä toisen kauden. Kaikki eivät ole vastanneet vielä kyselyyn. Tieto jatkamisesta toimitetaan mahdollisimman pian Nina Peräälle.

Nuorisovaltuusto

§ 33

26.08.2026

Kuntien kirjaamoihin lähetetään nimeämispyynnöt nuorisovaltuuston kokoonpanon täydentämisestä kaudelle 2026-2027.

Päätös

Nuorisovaltuusto merkitsi tiedoksi uudelle kaudelle haluavat jäsenet ja kuntiin lähetettävän nimeämispyyntöä täydennettävistä jäsenistä nuorisovaltuuston kaudelle 2026-2027.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29, § 31, § 32, § 33

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 30**OIKAISUVAATIMUSOHJEET****Oikaisuvaatimusoikeus ja -perusteet**

Hyvinvointialueesta annetun lain 139.1 §:n mukaan seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperustein. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Oikaisuvaatimusviranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Keski-Suomen hyvinvointialue, Aluehallitus
Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamo
Vehkakatu 1
40700 Jyväskylä
kirjaamo@hyvaks.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9–15.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kirjeitse tapahtuvan tiedoksiannon kohdalla asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Jos päätös on annettu tiedoksi todisteellisena sähköisenä tiedoksiantonä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun se on vahvistettu vastaanotetuksi. Jos päätöstä ei ole vahvistettu vastaanotetuksi seitsemän päivän kuluessa sähköisen viestin lähettämisestä, tiedoksiannossa noudatetaan, mitä siitä muualla laissa säädetään.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimus on toimitettava ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen oikaisuvaatimuskieljä on

toimitettava määräajan viimeisenä päivänä ennen hyvinvointialueen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimus lähetetään aina omalla vastuulla.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi sekä
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero ja muut asian hoitamiseksi tarvittavat yhteystiedot.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän yhteystiedot.

Asiamiehen on liitettävä kirjelmään valtakirja, ellei asiamies ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja.